

## Wymagania edukacyjne – klasa 3a

### Spis treści

<b>Biologia</b> .....	1
Ewa Kurek-Koloch.....	1
<b>Chemia</b> .....	5
Elżbieta Dobrowolska.....	5
<b>Fizyka</b> .....	6
Marek Jajkiewicz.....	6
<b>Geografia</b> .....	8
Marianna Chełmicka.....	8
<b>Historia</b> .....	10
Rafał Stopa.....	10
<b>Język angielski</b> .....	12
Gabriela Steliga.....	12
Karolina Strzelec.....	13
<b>Język niemiecki</b> .....	15
Elżbieta Włoś.....	15
Lucyna Majka.....	20
<b>Język polski</b> .....	21
Anna Syguła .....	21
<b>Matematyka</b> .....	23
Zofia Daszczyńska .....	23
<b>Religia</b> .....	25
s. Aurelia Katarzyna Patrzyk .....	25
<b>Technika</b> .....	25
Marek Jajkiewicz.....	25
<b>Wiedza o społeczeństwie</b> .....	27
Paweł Figlewicz.....	27

### Biologia

Ewa Kurek-Koloch

#### OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

1. poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w nauce

2. pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju
3. motywowaniu ucznia do dalszej pracy
4. dostarczaniu nauczycielowi, rodzicom (opiekunom) informacji o postępach, trudnościach, uzdolnieniach ucznia
5. umożliwia nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej

## **METODY I NARZĘDZIA ORAZ SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW**

1. **Wypowiedzi ustne** (przynajmniej raz w roku, oceniane pod względem rzeczowości, znajomości i stosowania pojęć biologicznych, umiejętności formułowania wypowiedzi, rozwiązywanie zadań). Odpowiedzi ustne oceniane są według wymagań programowych na poszczególne oceny. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych - z całego działu.
2. **Kartkówki** 10-15 min obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiadane.
3. **Sprawdziany pisemne** całogodzinne przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane tydzień wcześniej. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania (zadania) na ocenę celującą (przy spełnionych wymaganiach na ocenę bardzo dobrą).
4. **Testy powtórzeniowe przed egzaminem gimnazjalnym** półgodzinne (po własnym lub prowadzonym przez nauczyciela poza systemem lekcyjnym) powtórzeniu, zapowiedzianym przynajmniej 3 tygodnie wcześniej.
5. **Prace domowe** są obowiązkowe, zadania nadobowiązkowe dla chętnych (z gwiazdką\*). Brak pracy domowej z przyczyn usprawiedliwionych przez rodziców w dzienniczku, (nie zgłoszenie braku zadania przed lekcją równoznaczne jest z otrzymaniem oceny ndst.). Prace zaległe należy uzupełnić i pokazać nauczycielowi na następnej lekcji.
6. **Systematyczna obserwacja** postępów uczniów, w tym aktywna praca na lekcjach, umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów, współpraca w zespole, udział w dyskusjach prowadzących do wyciągania wniosków, przestrzeganie przepisów bhp.
7. **Przygotowanie i prezentację projektów, prezentacji**
8. Uczeń może otrzymywać **za udział w dyskusji** na lekcjach plusy i minusy, gdy zgromadzi pięć plusów uzyskuje ocenę bardzo dobrą, a gdy uzyska ich mniej, w końcu roku szkolnego zostają one zamienione odpowiednio: przy czterech plusach na ocenę dobrą, a przy trzech na ocenę dostateczną. Jeśli uzyska pięć minusów otrzymuje ocenę niedostateczną.
9. Zakończony sukcesem **udział w konkursach, olimpiadach przedmiotowych**
10. Sprawdziany są obowiązkowe. Uczeń nieobecny na pracy klasowej (sprawdzianie), z uzasadnionych przyczyn, ma obowiązek uzupełnić jej brak w terminie dwóch tygodni od ogłoszenia wyników. Ściąganie na pracy klasowej równoznaczne jest z otrzymaniem oceny niedostatecznej, a uczeń jest zobowiązany napisać ponownie pracę klasową w terminie ustalonym przez nauczyciela. Uczeń ma obowiązek poprawy oceny niedostatecznej z pracy klasowej w ciągu 2 tygodni od oddania i omówienia pracy (termin ten jest ustalany wspólnie z nauczycielem jeden dla wszystkich uczniów). W przypadku, gdy uczeń nie poprawi oceny w ciągu dwóch tygodni, to pisze tę pracę w terminie wybranym przez nauczyciela. Obie oceny są uwzględnione w ocenie postępów ucznia.
11. Brak pracy domowej, nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza na początku lekcji.
12. Uczeń nie spóźnia się na lekcje, jest aktywny i kulturalny na lekcji, wykonuje polecenia nauczyciela, odpowiada na pytania, pozwala zaprezentować się innym.
13. Uczeń ma obowiązek noszenia zeszytu, podręcznika, zeszytu ćwiczeń.

## **WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH WYNIKAJĄCYCH Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ ZAWARTEJ W PROGRAMIE NAUCZANIA**

### **Wymagania wykraczające (ocena celująca)**

Uczeń:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania edukacyjne wynikające z podstawy programowej i realizowanego programu
- korzysta z różnych źródeł informacji nie tylko tych wskazanych przez nauczyciela
- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych ( problemowych ) i proponuje rozwiązania nietypowe
- formułuje problemy i dokonuje analizy, syntezy nowych zjawisk
- dowodzi, uzasadnia i wykazuje konieczność zachodzenia procesów biologicznych
- posługuje się wieloma elementami wiedzy, nie tylko z zakresu biologii
- projektuje krzyżówki genetyczne
- analizuje przyczyny mutacji i wskazuje ich skutki
- wykonuje portfolio na temat chorób genetycznych
- wykazuje jedność budowy i funkcjonowania organizmów
- uzasadnia, wykorzystując wiedzę z ewolucjonizmu, że konkurencja jest czynnikiem doboru naturalnego
- analizuje zależności między działalnością człowieka a zmianą czynników środowiskowych wpływających na spadek różnorodności biologicznej
- udowadnia swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach biologicznych lub wymagających wiedzy biologicznej, szczebla wyższego niż rejonowy
- jest autorem pracy związanej z biologią o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych.

### **Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)**

Uczeń:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności dopełniające określone w podstawie programowej i realizowanym programie
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązania problemów i zadań w nowych sytuacjach
- wykazuje dużą samodzielność korzystając z różnych źródeł wiedzy, np. zestawień, encyklopedii, Internetu
- projektuje i bezpiecznie wykonuje eksperymenty biologiczne
- rozpoznaje, uzasadnia i wykazuje konieczność zachodzenia procesów biologicznych
- wskazuje cechy człowieka, które są zarówno wynikiem działania genów, jak i czynników środowiska
- uzasadnia występowanie zmienności genetycznej wśród ludzi
- wyjaśnia mechanizm powstawania mutacji genowych i chromosomowych oraz omawia zachowania zapobiegające powstawaniu mutacji
- wyjaśnia podłoże chorób genetycznych
- omawia współczesne spojrzenie na ewolucję – syntetyczną teorię ewolucji
- wskazuje istnienie związku między rozmieszczeniem gatunków a ich pokrewieństwem
- określa warunki powstawania gatunków
- wykazuje zależność między czynnikami środowiska a występującymi w nim organizmami
- omawia czynniki, które zakłócają równowagę ekosystemu
- ocenia znaczenie zależności między organizmami w biocenozach
- wykazuje, w jaki sposób działalność człowieka wpływa na eliminowanie gatunków
- wykazuje zmiany różnorodności biologicznej podczas sukcesji oraz porównuje poziomy różnorodności biologicznej
- wykazuje się aktywną postawą w czasie dyskusji na lekcji

- bierze udział w konkursach biologicznych lub wymagających wiedzy i umiejętności związanych z biologią,
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą podstawą programową pokrewnych przedmiotów.

### **Wymagania rozszerzające (ocena dobra)**

Uczeń:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności rozszerzające określone podstawą programową
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów
- korzysta ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł wiedzy biologicznej ( wykresy, tablice i inne )
- uzasadnia i wykazuje konieczność zachodzenia procesów biologicznych
- wskazuje cechy indywidualne i gatunkowe podanych organizmów
- omawia zastosowanie genetyki w różnych dziedzinach: medycynie, kryminalistyce, rolnictwie i archeologii
- na podstawie krzyżówki genetycznej przewiduje wystąpienie cechu potomstwa
- wyjaśnia, na czym polegają mutacje genowe i chromosomowe
- charakteryzuje wybrane choroby genetyczne
- wyjaśnia istotę procesu ewolucji
- wyjaśnia główne założenia teorii ewolucji Karola Darwina
- określa stanowisko systematyczne człowieka
- określa wpływ wybranych czynników środowiska na funkcjonowanie organizmów
- charakteryzuje przystosowania organizmów do trybu życia
- charakteryzuje poziomy różnorodności biologicznej
- analizuje wybrane powiązania pokarmowe we wskazanym ekosystemie
- omawia przebieg sukcesji pierwotnej i wtórnej
- wyjaśnia, skąd się biorą nowe gatunki roślin i zwierząt w ekosystemach naturalnych
- omawia racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia biologicznej
- aktywnie pracuje w czasie lekcji.

### **Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)**

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone podstawą programową, które są konieczne do dalszego kształcenia
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, typowych zadań teoretycznych lub praktycznych o niewielkim stopniu trudności
- definiuje podstawowe pojęcia genetyczne
- z niewielką pomocą nauczyciela rozwiązuje proste krzyżówki genetyczne
- rozróżnia mutacje genowe i chromosomowe oraz omawia przyczyny wybranych chorób genetycznych
- definiuje pojęcie *relikt i endemit* i podaje przykłady
- omawia dowody ewolucji
- wymienia czynniki, które miały wpływ na ewolucję człowieka
- identyfikuje siedlisko wybranego gatunku
- wyjaśnia zależność między definicją populacji i gatunku
- wyjaśnia na czym polegają zależności między organizmami i podaje ich przykłady
- określa warunki współpracy między gatunkami
- wskazuje elementy biotopu i biocenozy wybranego ekosystemu
- wyjaśnia przyczyny istnienia łańcuchów pokarmowych
- wyjaśnia różnice pomiędzy dwoma poziomami różnorodności biologicznej, wyszukuje w różnych źródłach informacje na temat skutków spadku różnorodności

- wskazuje działalność człowieka jako przyczynę spadku różnorodności biologicznej
- bezpiecznie wykonuje doświadczenie biologiczne,
- rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności

### **Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)**

Uczeń:

- opanował wymagania konieczne, niezbędne do dalszego kształcenia
- ma braki w opanowaniu wiadomości określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności
- określa zakres badań genetyki, ewolucji i ekologii
- wymienia nazwy podziałów komórkowych
- definiuje podstawowe pojęcia z zakresu genetyki, ewolucji i ekologii
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje proste krzyżówki genetyczne
- wyjaśnia pojęcie mutacja i podaje przykłady chorób uwarunkowanych mutacjami genowymi i chromosomowymi
- wymienia dowody ewolucji
- omawia cechy człowieka rozumnego
- nazywa zależności międzygatunkowe
- wymienia nazwy ogniw łańcucha pokarmowego
- wymienia przykłady działalności człowieka przyczyniającej się do spadku różnorodności biologicznej
- prowadzi notatki w zeszycie przedmiotowym i zeszycie ćwiczeń

## **Chemia**

Elżbieta Dobrowolska

**Wymagania wykraczające** spełnia uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania edukacyjne wynikające z podstawy programowej i realizowanego programu.
- korzysta z różnych źródeł informacji nie tylko tych wskazanych przez nauczyciela,
- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- formułuje problemy i dokonuje analizy, syntezy nowych zjawisk,
- posługuje się wieloma elementami wiedzy, nie tylko z zakresu chemii,
- udowadnia swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych lub wymagających wiedzy chemicznej, szczebla wyższego niż rejonowy,
- jest autorem pracy związanej z chemią o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych.

**Wymagania dopełniające** spełnia uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności dopełniające określone w podstawie programowej i realizowanym programie,
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wykazuje dużą samodzielność korzystając z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic chemicznych, zestawień, encyklopedii, Internetu,
- projektuje i bezpiecznie wykonuje eksperymenty chemiczne,
- biegle zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych,
- rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności,
- wykazuje się aktywną postawą w czasie dyskusji na lekcji,

- bierze udział w konkursach chemicznych lub wymagających wiedzy i umiejętności związanych z chemią,
- potrafi poprawnie rozumować o kategoriach przyczynowo-skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą podstawą programową również pokrewnych przedmiotów.

**Wymagania rozszerzające** spełnia uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności rozszerzające określone podstawą programową,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- korzysta ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł wiedzy chemicznej ( układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice i inne ),
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności,
- zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych,
- aktywnie pracuje w czasie lekcji.

**Wymagania podstawowe** spełnia uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone podstawą programową, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, typowych zadań teoretycznych lub praktycznych o niewielkim stopniu trudności,
- korzysta z takich źródeł wiedzy, jak układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice,
- bezpiecznie wykonuje doświadczenie chemiczne,
- pisze i uzgadnia proste równania reakcji chemicznych,
- rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności

**Wymagania konieczne** spełnia uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- potrafi bezpiecznie wykonywać bardzo proste eksperymenty chemiczne, pisać proste wzory chemiczne i równania chemiczne,
- zna symbolikę chemiczną
- prowadzi notatki w zeszytcie przedmiotowym i zeszytcie ćwiczeń

## Fizyka

### Marek Jajkiewicz

#### WYMAGANIA PODSTAWOWE ( OCENA dopuszczająca , dostateczna)

- Zna i prawidłowo posługuje się symbolami wielkości fizycznych
- Zna jednostki wielkości fizycznych
- Prawidłowo wykonuje podstawowe działania matematyczne
- Oblicza średnią arytmetyczną otrzymanych wyników jako wartość najbardziej zbliżoną do rzeczywistej wartości mierzonej wielkości
- Prawidłowo zamienia jednostki( przelicza wielokrotności i podwielokrotności) , przelicza jednostki wielkości fizycznych
- Posługuje się pojęciami fizycznymi
- Zna przyrządy fizyczne i ich zastosowanie, dokonuje pomiaru wielkości fizycznych(podaje zakres pomiarowy przyrządu , podaje dokładność przyrządu )
- Zna wzory fizyczne i na ich podstawie oblicza wielkości fizyczne
- Wskazuje przykłady zjawisk fizycznych w przyrodzie ,życiu codziennym , technice
- Rozwiązuje proste (typowe) zadania fizyczne rachunkowe , graficzne

- Na podstawie wyników zgromadzonych w tabeli sporządza wykres zależności jednej wielkości fizycznej od drugiej
- Na podstawie wykresu odczytuje wielkości fizyczne
- Odczytuje dane z tabeli i zapisuje dane w formie tabeli
- Rozróżnia wielkości dane i szukane
- Zna definicje ,prawa, zasady fizyczne, zjawiska fizyczne
- W miarę prawidłowo posługuje się językiem fizyki
- Wykonuje proste doświadczenia fizyczne
- Przestrzega zasad BHP w czasie wykonywania doświadczeń fizycznych
- Zna cechy wielkości wektorowych
- Zapisuje wynik pomiaru lub obliczenia fizycznego jako przybliżony (z dokładnością do 2-3 cyfr znaczących )
- Rozpoznaje zależność rosnącą i malejącą na podstawie danych z tabeli lub na podstawie wykresu oraz wskazuje wielkość maksymalną i minimalną

WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE (ocena dobra, bardzo dobra, celująca)

Obejmują wszystkie wymagania podstawowe (na ocenę dopuszczającą i dostateczną)

i ponadto:

- Rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe
- Prawidłowo rozwiązuje zadanie fizyczne (wielkości dane, szukane ,rysunek, zamiana jednostek, korzysta z prawidłowych wzorów ,przekształcenia wzorów, działania na jednostkach, wskazuje prawa fizyczne, odpowiedź, interpretacja otrzymanego wyniku)
- Prawidłowo przekształca wzory (oblicza każdą z wielkości występującą we wzorze)
- Wykonuje działania na jednostkach fizycznych
- Sprawnie posługuje się aparatem matematycznym
- Podaje wymiary jednostek fizycznych
- Podaje interpretację fizyczną pojęć fizycznych
- Na podstawie wzoru ,tabeli, wykresu odczytuje zależność pomiędzy wielkościami fizycznymi
- Oblicza daną wielkość fizyczną z wykresu (jako pole figury pod wykresem)
- Czyta ze zrozumieniem teksty fizyczne
- Wskazuje prawa i zjawiska fizyczne występujące w tekście
- Opisuje przebieg i wynik przeprowadzonego doświadczenia , wyjaśnia rolę użytych przyrządów, wykonuje schematyczny rysunek obrazujący układ doświadczenia
- Szacuje rząd wielkości spodziewanego wyniku i ocenia na tej podstawie wartości obliczanych wielkości fizycznych
- Posługuje się pojęciem niepewności pomiarowej
- Planuje doświadczenie lub pomiar ,wybiera właściwe narzędzia pomiaru; mierzy czas ,długość , masę, temperaturę , napięcie elektryczne , natężenie prądu
- Rozpoznaje proporcjonalność prostą na podstawie danych liczbowych lub na podstawie wykresu oraz posługuje się proporcjonalnością prostą
- Przedstawia graficznie (rysuje )wielkość wektorową o zadanej wartości
- Wyciąga wnioski o wartościach wielkości fizycznych na podstawie kąta nachylenia wykresu do osi poziomej
- Objaśnia zasadę działania przyrządów i urządzeń
- Systematycznie wzbogaca swoją wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji
- Łączy wiedzę z kilku przedmiotów przy rozwiązywaniu zadań , problemów fizycznych
- Samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy w nowych sytuacjach fizycznych
- Potrafi formułować samodzielnie wypowiedzi w jakościowych zadaniach problemowych

- Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych ( finalista , laureat MAŁOPOLSKIEGO KONKURSU FIZYCZNEGO) z fizyki.

**Tryb i warunki uzyskiwania wyższej oceny rocznej niż przewidywana :**

Uczeń ma możliwość uzyskania wyższej oceny rocznej niż przewidywana po spełnieniu wymagań określonych w statucie szkoły jak również po napisaniu sprawdzianu na ocenę o którą ubiega się uczeń.

Sprawdzian obejmuje wiadomości i umiejętności z całego materiału zrealizowanego w ciągu roku szkolnego.

## Geografia

Marianna Chełmicka

### WYMAGANIA PODSTAWOWE (ocena dopuszczająca , dostateczna)

- Zna i prawidłowo posługuje się terminami i pojęciami geograficznymi
- Zna jednostki i wielkości geograficzne
- Prawidłowo wykonuje podstawowe działania matematyczne przy rozwiązywaniu zadań geograficznych
- Prawidłowo oblicza średnią arytmetyczną otrzymanych wyników
- Zna wzory do obliczeń geograficznych
- Wskazuje przykłady zjawisk geograficznych w przyrodzie i życiu codziennym
- Rozwiązuje **proste (typowe)** zadania geograficzne
- Prawidłowo wykorzystuje różne rodzaje map do rozwiązywania zadań z zakresu geografii fizycznej, społeczno- ekonomicznej i regionalnej
- Prawidłowo odczytuje dane z tabel, diagramów map i schematów geograficznych
- W miarę prawidłowo posługuje się językiem geograficznym
- Rozpoznaje zależność między zjawiskami przyrodniczymi i społeczno – ekonomicznymi
- Przeprowadza analizy map i wykresów oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych analiz przy pomocy nauczyciela

### WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE (ocena dobra, bardzo dobra, celująca)

Obejmują wszystkie wymagania podstawowe (na ocenę dopuszczającą i dostateczną) i ponadto:

- Rozwiązuje nietypowe zadania z zakresu geografii fizycznej, społeczno- ekonomicznej i regionalnej oraz dokonuje interpretacji otrzymanych wyników bez pomocy nauczyciela
- Sprawnie posługuje się językiem geograficznym przy rozwiązywaniu zadań, analizach danych statystycznych, analizach map, diagramów czy analizach schematów i przekrojów geologicznych
- Podaje interpretację terminów geograficznych
- Na podstawie diagramów, tabeli, schematów odczytuje i interpretuje zależność pomiędzy zjawiskami przyrodniczymi i społeczno- ekonomicznymi
- Czyta ze zrozumieniem teksty geograficzne, przeprowadza ich analizę i formułuje wnioski
- Wskazuje prawa i zjawiska geograficzne zawarte w tekście
- Prawidłowo opisuje przebieg zjawisk przyrodniczych i społeczno – ekonomicznych
- Interpretuje współzależności między zjawiskami przyrodniczymi, a społeczno- ekonomicznymi
- Przedstawia graficznie zależności między elementami środowiska geograficznego



- Rozpoznaje w tekstach geograficznych zależności między środowiskiem geograficznym, a gospodarczą działalnością człowieka.
- Objaśnia wpływ gospodarczej działalności człowieka na środowisko
- Systematycznie wzbogaca swoją wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji geograficznej
- Łączy wiedzę z innych przedmiotów przy rozwiązywaniu zadań geograficznych.
- Formułuje samodzielnie wnioski w zadaniach problemowych
- Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych ( finalista , laureat MAŁOPOLSKIEGO KONKURSU GEOGRAFICZNEGO).

#### **Tryb i warunki uzyskiwania wyższej oceny rocznej niż przewidywana :**

- Uczeń ma możliwość uzyskania wyższej oceny rocznej niż przewidywana po spełnieniu wymagań określonych w statucie szkoły jak również po napisaniu sprawdzianu na ocenę o którą się ubiega
- Sprawdzian obejmuje wiadomości i umiejętności z całego materiału zrealizowanego w ciągu roku szkolnego.

#### **NARZĘDZIA POMIARU OSIĄGNIĘĆ UCZNIA:**

1. Sprawdzian - samodzielna praca ucznia na lekcji w formie pisemnej obejmująca określoną partię materiału. Sprawdzian zapowiadany jest z co najmniej 1-tygodniowym wyprzedzeniem.
2. Kartkówka - pisemna samodzielna praca ucznia na lekcji obejmująca wiadomości i umiejętności z kilku ostatnich lekcji.
3. Odpowiedź ustna ucznia - sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia w formie ustnej odpowiedzi (pytania sprawdzające wiadomości i umiejętności w formie ustnej obejmują treści objęte programem nauczania z danego działu geografii).
4. Zeszyt ucznia – w zeszycie ćwiczeń uczeń samodzielnie wykonuje zadania odnoszące się do danego tematu lekcji. Nauczyciel sprawdza zadania po ukończeniu każdego działu.
5. Systematyczna obserwacja postępów uczniów , w tym aktywnej pracy na lekcji.

#### **Ocenianiu podlegają wiadomości i umiejętności ucznia**

##### **1. Prace pisemne**

- a) Prace pisemne (sprawdziany, kartkówki) są obowiązkowe
- b) Uczeń nieobecny na sprawdzianie z uzasadnionych przyczyn (np. kilkudniowa choroba) ma obowiązek napisać sprawdzian w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły
- c) Jeżeli nieobecność na sprawdzianie jest nieusprawiedliwiona, uczeń przystępuje do niego na pierwszej lekcji, na którą przyszedł
- d) Nieobecność nieusprawiedliwiona ucznia na kartkówce zobowiązuje go do zaliczenia danej partii materiału na pierwszej lekcji, na którą przyszedł
- e) Ściąganie na sprawdzianie równoznaczne jest z otrzymaniem oceny niedostatecznej bez możliwości poprawienia jej w dodatkowym terminie
- f) Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej (1) ,dopuszczającej (2) , - dostatecznej

(-3) ze sprawdzianu, kartkówki w ciągu 2 tygodni od dnia oddania poprawionej pracy przez nauczyciela. Poprawa sprawdzianu, kartkówki odbywa się tylko jeden raz i obie oceny (ocena niedostateczna i ocena z poprawy) są zapisywane w dzienniku lekcyjnym.

- g) Uczeń, który z pracy klasowej za zadania obowiązkowe otrzyma ocenę bardzo dobrą rozwiązując bezbłędnie dodatkowe zadanie może otrzymać ocenę celującą

##### **2. Odpowiedź ustna ucznia**

Ocena zależy od :

- Poziomu wymagań edukacyjnych
- Zawartości merytorycznej i rzeczowej odpowiedzi
- Poprawności stosowania języka geografii
- Sposobu prezentacji (umiejętności formułowania i wyrażania myśli )
- Argumentacji – wyrażania sądów, uzasadnień

### 3. Praca domowa ucznia

Ocena za pracę wykonaną samodzielnie w domu zależy od:

- jakości i staranności rozwiązania

**uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną za :**

- nieusprawiedliwiony brak pracy domowej
- odpisywanie rozwiązań zadanej pracy domowej

### 4. Nieprzygotowanie ucznia do lekcji

- **Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji geografii w formie pisemnej od Rodzica/ Prawnego Opiekun (w dzienniczku ucznia)**
- Nieprzygotowanie uczeń zgłasza niezwłocznie na początku lekcji
- Nieprzygotowanie ucznia do lekcji nie jest liczone do oceny śródrocznej i końcoworocznej
- Uczeń może zgłosić w ciągu półroczu tylko tyle nieprzygotowań ile jest godzin lekcyjnych geografii w ciągu tygodnia
- Uczeń zgłaszający nieprzygotowanie do lekcji geografii nie pisze w tym dniu np. niezapowiedzianej kartkówki

### 5. Inne formy oceniania

- Praca ucznia podczas lekcji geografii indywidualna lub zbiorowa
- Za awans do etapu rejonowego Małopolskiego Konkursu z Geografii (ocena częściowa celująca)
- Za uzyskanie co najmniej 60% pkt. w Małopolskim Konkursie z Geografii w etapie szkolnym (ocena częściowa bardzo dobra)

## Historia

Rafał Stopa

Poziom Wymagań	Treści
Podstawowy	<p><b>Wymagania na ocenę dopuszczającą, uczeń:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Sytuuje ważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni,</li><li>– Odczytuje proste dane kartograficzne,</li><li>– Posługuje się podstawowymi pojęciami historycznymi,</li><li>– Przy pomocy podręcznika tworzy plan, notatkę,</li><li>– Rozróżnia i nazywa typowe źródła historyczne,</li><li>– Odczytuje informacje wyrażone w źródłach wprost,</li><li>– Odnajduje proste informacje w podręczniku, encyklopedii, słowniku lecz nie potrafi ich połączyć w spójną całość.</li></ul> <p><b>Wymagania na ocenę dostateczną, uczeń:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Posługuje się miarami czasu i nazwami epok, przedstawia ich ramy chronologiczne</li><li>– Sytuuje w czasie wydarzenia historyczne</li><li>– Odczytuje i interpretuje proste dane kartograficzne</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Tworzy własną narrację historyczną, plan, notatkę, opis. Określa główny problem używając właściwej terminologii.</li> <li>- Opisuje środowisko geograficzne w którym rozgrywały się wydarzenia</li> <li>- Dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń przełomowych</li> <li>- Formułuje definicje pojęć historycznych</li> <li>- Zna i rozpoznaje źródła wiedzy o przeszłości</li> <li>- Wyszukuje, porównuje informacje wyrażone w źródle wprost</li> <li>- Rozpoznaje budowle w stylu z danej epoki</li> <li>- Odróżnia fakty od opinii</li> </ul>
<p><b>Ponad podstawowy</b></p>	<p><b>Wymagania na ocenę dobrą, uczeń:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ocenia wpływ wybitnych jednostek na bieg wydarzeń</li> <li>- Dostrzega związki między przyrodą, osadnictwem, gospodarką i kulturą</li> <li>- Interpretuje przedstawiane informacje w różnych tekstach kultury</li> <li>- Odtwarza fragmenty rzeczywistości historycznej na podstawie źródeł i literatury</li> <li>- Porównuje dzieła sztuki z różnych epok</li> <li>- Umie powiązać ze sobą fazy niektórych zjawisk złożonych</li> <li>- Sprawnie posługuje się terminologią historyczną</li> <li>- Porównuje różne formy organizacji państwa i społeczeństwa</li> <li>- Ocenia postawy wobec zagrożeń suwerenności państwa i praw obywatelskich</li> <li>- Wskazuje różnice w opisach tych samych wydarzeń przez różnych autorów, wyjaśnia ich intencje i użyte środki perswazji</li> <li>- Sytuuje i porządkuje w czasie wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne</li> <li>- Dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju cywilizacyjnym</li> <li>- Wyjaśnia znaczenie wydarzeń z przeszłości dla rozumienia świata współczesnego</li> <li>- Tworzy narrację historyczną integrując informacje z różnych źródeł (notatka, streszczenie)</li> </ul> <p><b>Wymagania na ocenę bardzo dobrą, uczeń:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa wydarzeń historycznych</li> <li>- Dostrzega dynamikę zmian w różnych formach życia społecznego</li> <li>- Sprawnie posługuje się wiedzą historyczną</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Ocenia wiarygodność i przydatność źródeł historycznych. Na ich podstawie tworzy narrację historyczną integrując informację pozyskane z różnych źródeł</li> <li>– Formuluje proste hipotezy, prezentuje własne stanowisko stosując właściwy dobór argumentów</li> <li>– Dokonuje trafnej selekcji faktów uzasadniając własne stanowisko</li> <li>– Wyjaśnia i ustala związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych</li> <li>– Analizuje w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą</li> <li>– Tworzy własną narrację historyczną, prezentację, rozprawkę</li> </ul>
<b>Wykraczający</b>	<p><b>Wymagania na ocenę celującą, uczeń :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Posiada wiedzę wykraczającą poza treści nauczania zawarte w podstawie programowej i potwierdza to w toku pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej</li> <li>– Rozwiązuje zadania problemowe o podwyższonym stopniu trudności</li> <li>– Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych uzyskując tytuł finalisty bądź laureata na etapie wojewódzkim</li> </ul>

**Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych (*źródła oceny*):**

1. Odpowiedzi ustne – z 3 ostatnich tematów lekcji
2. Kartkówki - z 3 ostatnich tematów lekcji
3. Ćwiczenia z analizy źródeł statystycznych
4. Ćwiczenia z analizy tekstów
5. Sprawdziany wiadomości i umiejętności obejmujące szerszy zakres tematyczny treści. Sprawdzian zapowiadany jest z minimum tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedza go lekcja powtórzeniowa

**Tryb uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana:**

Uczeń musi spełniać następujące wymagania by starać się przystąpić do egzaminu w celu podwyższenia oceny na wyższą niż przewidywana:

1. zaliczyć wszystkie zaległości wskazane przez prowadzącego zajęcia
2. posiadać większość ocen cząstkowych na poziomie wnioskowanej oceny

## Język angielski

Gabriela Steliga

### Poziom podstawowy

Stopień dopuszczający, dostateczny otrzymuje uczeń, który:

\* rozpoznaje formy gramatyczne i leksykalne przewidziane w rozkładzie materiału dla klasy 3 gimnazjum oraz stosuje je w prostym kontekście,

- \* rozumie prostą wypowiedź pisemną i wykonuje typowe zadania do tekstu (dopasowywanie nagłówków do ilustracji, poprawianie fałszywych zdań dotyczących tekstu, układanie akapitów we właściwym porządku),
- \* rozumie ze słuchu proste, krótkie, typowe wypowiedzi artykułowane wyraźnie w standardowej odmianie języka i wykonuje typowe zadania z nimi związane,
- \* tworzy krótkie, proste i zrozumiałe teksty; reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach,
- \* tworzy proste wypowiedzi ustne używając podstawowego słownictwa oraz prostych form gramatycznych; reaguje ustnie w sposób zrozumiały w typowych sytuacjach.

### **Poziom ponadpodstawowy**

Stopień **dobry, bardzo dobry, celujący** otrzymuje uczeń, który:

- \* bezbłędnie posługuje się formami gramatycznymi i leksykalnymi przewidzianymi w rozkładzie materiału dla klasy 3 gimnazjum
- \* rozumie wypowiedź pisemną i bezbłędnie wykonuje zadania do tekstu (dopasowywanie nagłówków do ilustracji, poprawianie fałszywych zdań dotyczących tekstu, układanie akapitów we właściwym porządku, umieszczanie brakujących zdań we właściwych miejscach w tekście, odpowiadanie na pytania do tekstu, itp.),
- \* rozumie ze słuchu wypowiedzi i bezbłędnie wykonuje zadania z nim związane (uzupełnianie luk, dopasowywanie ilustracji do opisu, poprawianie błędów rzeczowych w podanych zdaniach, zadania typu prawda/fałsz),
- \* tworzy złożone wypowiedzi pisemne właściwie stosując struktury, słownictwo, pisownię oraz interpunkcję; reaguje w formie tekstu pisanego w typowych i problemowych sytuacjach,
- \* tworzy złożone wypowiedzi ustne używając różnorodnego słownictwa oraz poprawnych form gramatycznych; reaguje ustnie w sposób zrozumiały w typowych i problemowych sytuacjach,
- \* przetwarza tekst ustnie i pisemnie (np. przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych, audiowizualnych oraz tekstach obcojęzycznych),
- \* dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów),
- \* korzysta ze źródeł informacji w języku obcym również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych,
- \* stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu,
- \* posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

### **Karolina Strzelec**

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- ✓ posługuje się wszystkimi formami gramatycznymi i leksykalnymi przewidzianymi w rozkładzie materiału dla klasy III gimnazjum,
- ✓ rozumie wypowiedzi pisemne i wykonuje zadania do tekstu,
- ✓ rozumie wypowiedzi ze słuchu i wykonuje zadania z nimi związane,
- ✓ tworzy złożone wypowiedzi pisemne stosując odpowiednie struktury, słownictwo, pisownię oraz interpunkcję; reaguje w formie tekstu pisanego w sytuacjach typowych i problemowych,

- ✓ tworzy złożone wypowiedzi ustne używając różnorodnego słownictwa oraz poprawnych form gramatycznych; reaguje ustnie w sposób zrozumiały w sytuacjach typowych i problemowych,
- ✓ przetwarza tekst ustnie i pisemnie (np. streszcza tekst, opisuje obrazek).
- ✓ stosuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzysta z zaawansowanego słownika, encyklopedii, samodzielnie prowadzi notatki),
- ✓ korzysta ze źródeł informacji w języku obcym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych,
- ✓ zna i stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznanne słowa i zwroty) i strategie kompensacyjne (np. zastąpienie innym wyrazem, opis) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu.
- ✓ posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- ✓ posługuje się większością form gramatycznych i leksykalnych przewidzianych w rozkładzie materiału dla klasy III gimnazjum,
- ✓ rozumie większość wypowiedzi pisemnych i wykonuje większość zadań do tekstu,
- ✓ rozumie większość wypowiedzi ze słuchu i wykonuje większość zadań z nimi związanych,
- ✓ tworzy złożone wypowiedzi pisemne w większości stosując odpowiednie struktury, słownictwo, pisownię oraz interpunkcję; reaguje w formie tekstu pisanego w sytuacjach typowych i czasami problemowych,
- ✓ tworzy złożone wypowiedzi ustne używając w większości różnorodnego słownictwa oraz poprawnych form gramatycznych; reaguje ustnie w sposób zrozumiały w sytuacjach typowych i czasami problemowych,
- ✓ podejmuje próby przetworzenia tekstu ustnie i pisemnie (np. streszcza tekst, opisuje obrazek).
- ✓ podejmuje próby stosowania technik samodzielnej pracy nad językiem (np. korzysta z zaawansowanego słownika, encyklopedii, samodzielnie prowadzi notatki),
- ✓ korzysta ze źródeł informacji w języku obcym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych,
- ✓ zna i stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznanne słowa i zwroty) i strategie kompensacyjne (np. zastąpienie innym wyrazem, opis) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu.
- ✓ posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- ✓ rozpoznaje podstawowe formy gramatyczne i leksykalne przewidziane w rozkładzie materiału dla klasy III gimnazjum oraz stosuje je w prostym kontekście,
- ✓ rozumie proste wypowiedzi pisemne i wykonuje typowe zadania do tekstu,
- ✓ rozumie ze słuchu proste, krótkie, typowe wypowiedzi artykułowane wyraźnie w standardowej odmianie języka i wykonuje typowe zadania z nimi związane,
- ✓ tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne; reaguje w formie tekstu pisanego w sytuacjach typowych,
- ✓ tworzy proste wypowiedzi ustne używając podstawowego słownictwa oraz prostych form gramatycznych; reaguje ustnie w sposób zrozumiały w sytuacjach typowych.

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- ✓ rozpoznaje podstawowe formy gramatyczne i leksykalne przewidziane w rozkładzie materiału dla klasy III gimnazjum oraz stosuje je w prostym kontekście z pomocą nauczyciela,
- ✓ rozumie proste wypowiedzi pisemne i wykonuje niektóre typowe zadania do tekstu z pomocą nauczyciela,
- ✓ rozumie ze słuchu większość prostych, krótkich, typowych wypowiedzi artykułowanych wyraźnie w standardowej odmianie języka i wykonuje niektóre typowe zadania z nimi związane z pomocą nauczyciela,
- ✓ tworzy krótkie i częściowo zrozumiałe wypowiedzi pisemne; reaguje w formie tekstu pisanego w niektórych sytuacjach typowych z pomocą nauczyciela,

✓ tworzy proste i częściowo zrozumiałe wypowiedzi ustne używając podstawowego słownictwa oraz najprostszych form gramatycznych; reaguje ustnie w sposób częściowo zrozumiały w sytuacjach typowych z pomocą nauczyciela.

## Język niemiecki

Elżbieta Włoś

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny ze sprawności językowych

### **Rozumienie ze słuchu.**

W rozwijaniu tej sprawności językowej kładzie się nacisk na kształcenie u uczniów umiejętności rozumienia globalnego oraz selektywnego tekstu. Sprawność ta jest ćwiczona za pomocą zadań zamkniętych oraz półotwartych, do których należy:

- rozpoznawanie słyszanych wyrazów
- rozpoznawanie kontekstu sytuacyjnego słuchanego tekstu
- rozpoznawanie głównej myśli/ głównego tematu słuchanego tekstu • zadania wielokrotnego wyboru • zadania prawda/fałsz, tak/nie
- uzupełnianie luk w zdaniach, tekście na podstawie wysłuchanych informacji
- wyszukanie i poprawienie błędnych informacji w tekście czytany na podstawie tekstu słuchanego
- eliminacja wyrazów, zwrotów, informacji, które nie wystąpiły w wysłuchanym tekście
- przyporządkowanie ilustracji, zdjęć do wysłuchanych tekstów
- uzupełnianie brakujących fragmentów tekstu w oparciu o wysłuchany tekst • odpowiedzi na pytania do wysłuchanego tekstu
  - przyporządkowanie wypowiedzi do poszczególnych osób występujących w tekście
  - przyporządkowanie imion do zdjęć po wysłuchaniu rozmowy
  - odgrywanie scenek na podstawie usłyszanego dialogu
  - znalezienie kolejności zdań, wypowiedzi, wydarzeń na podstawie słuchanego tekstu
  - wykonanie piosenek na podstawie nagrania
  - tworzenie dialogów podobnych do usłyszaných
  - przyporządkowanie tytułów do fragmentów tekstu
  - tworzenie notatek na podstawie słuchanego tekstu.

### **Ocena celująca:** Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- bez trudu rozumie wypowiedzi niemieckojęzyczne;

### **Ocena bardzo dobra:** Uczeń:

- bez trudu rozumie wypowiedź niemieckojęzyczną, zawierającą znane mu słownictwo i struktury gramatyczne, wypowiedzianą przez różne osoby
- rozumie sens sytuacji komunikacyjnych oraz prawidłowo na nie reaguje, nie popełniając błędów leksykalnych i gramatycznych
  - sprawnie wyszukuje informacje szczegółowe w wypowiedziach, dialogach, komunikatach
  - w pełni rozumie instrukcje nauczyciela, formułowane w języku niemieckim i prawidłowo na nie reaguje.

### **Ocena dobra:** Uczeń:

- w znacznym stopniu rozumie wypowiedź niemieckojęzyczną, zawierającą znane mu słownictwo i struktury gramatyczne, wypowiedzianą przez różne osoby
  - rozumie sens większości sytuacji komunikacyjnych oraz prawidłowo na nie reaguje, a drobne błędy gramatyczne i leksykalne nie zakłócają komunikacji
  - sprawnie wyszukuje informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach
  - rozumie instrukcje nauczyciela, formułowane w języku niemieckim i prawidłowo na nie reaguje

**Ocena dostateczna:** Uczeń:

- rozumie dużą część prostej wypowiedzi niemieckojęzycznej, zawierającej znane mu słownictwo i struktury gramatyczne, wypowiedzianej przez różne osoby
- przeważnie rozumie ogólny sens większości sytuacji komunikacyjnych oraz przeważnie prawidłowo na nie reaguje; błędy gramatyczne i leksykalne nie zakłócają w znaczącym stopniu komunikacji
- wyszukuje większość szczegółowych informacji w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- rozumie większą część prostych instrukcji nauczyciela, formułowanych w języku niemieckim i zazwyczaj prawidłowo na nie reaguje.

**Ocena dopuszczająca:** Uczeń:

- rozumie niewielką część wypowiedzi w języku niemieckim różnych osób, zawierających słownictwo i struktury gramatyczne, które powinny być mu znane
- przeważnie rozumie ogólny sens tylko niektórych sytuacji komunikacyjnych oraz często reaguje na nie nieprawidłowo; błędy gramatyczne i leksykalne powodują nierzadko zakłócenie komunikacji
- wyszukuje jedynie niektóre informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- rozumie niektóre proste instrukcje i polecenia nauczyciela, formułowane w języku niemieckim oraz nie zawsze prawidłowo na nie reaguje.

**Ocena niedostateczna:** Uczeń :

- ma problemy ze zrozumieniem najprostszych wypowiedzi w języku niemieckim, zawierających słownictwo i struktury gramatyczne znane mu, bądź nie rozumie ich wcale
- rozumie ogólny sens bardzo nielicznych sytuacji komunikacyjnych lub nie rozumie ich wcale; ma problem z prawidłowym reagowaniem na nie lub nie reaguje wcale
- nie potrafi wyszukać szczegółowych informacji w nieskomplikowanych wypowiedziach, dialogach, komunikatach
- nie rozumie prostych instrukcji i poleceń nauczyciela, formułowanych w języku niemieckim i nie reaguje na nie.

**Mówienie.**

Jako sprawność najtrudniejsza, szczególnie na początku nauki języka obcego, podczas lekcji języka niemieckiego rozwijana jest w ramach następujących obszarów:

- udzielanie i uzyskiwanie informacji, w zakres których wchodzi zadawanie pytań oraz formułowanie odpowiedzi w formie dialogów, odgrywania ról, prowadzenie ankiet i wywiadów
- inicjowanie, podtrzymywanie i kończenie rozmowy w typowych sytuacjach komunikacyjnych
- opowiadanie o wakacjach, sposobach ochrony środowiska, akcji ekologicznej, sposobach wykorzystania środków masowego przekazu, preferencjach odnośnie do audycji telewizyjnych, najchętniej i najmniej chętnie wykorzystywanych mediach
- opisywanie miejsca wypoczynku, swoich dolegliwości i chorób, zdrowego trybu życia, wyglądu osób
- wyrażanie opinii na temat miejsc wypoczynku, trybu życia, wyglądu innych, garderoby, produktów, używania telefonów komórkowych, audycji telewizyjnych
- wyrażanie aprobaty lub dezaprobaty
- dokonywanie porównań
- przytaczanie wypowiedzi innych osób
- uzasadnianie swojego zdania
- poprawne wypowiedzianie wyrazów w języku niemieckim
- powtarzanie usłyszanych słów



- ćwiczenie wymowy i ustne utrwalanie słownictwa oraz struktur gramatycznych poprzez gry i zabawy językowe oraz głośne czytanie i powtarzanie ze słuchu głosek, wyrazów, zwrotów, zdań oraz fragmentów tekstów.

**Ocena celująca:** Uczeń

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- tworzy wypowiedzi bezbłędnie wypowiedzi ustne, zachowując płynność i oryginalność wypowiedzi, ciekawe ujęcie tematu.

**Ocena bardzo dobra:** Uczeń:

- swobodnie zdobywa informacje i udziela ich w typowych sytuacjach dnia codziennego, nie popełniając przy tym błędów językowych i gramatycznych
- swobodnie wyraża swoje myśli, zdanie na jakiś temat, używając bogatego słownictwa i poprawnych struktur gramatycznych
- bezbłędnie reaguje na zaistniałą sytuację komunikacyjną
- potrafi bezbłędnie i płynnie opowiadać o sytuacjach, określonych w zakresie tematycznym oraz opisywać miejsce wypoczynku, swoje dolegliwości i choroby, zdrowy tryb życia, wygląd osób na podstawie informacji, prezentowanych w różnych formach
- płynnie inicjuje, podtrzymuje i kończy prostą rozmowę w sytuacji bezpośredniego kontaktu z rozmówcą, dotyczącą typowych sytuacji
- potrafi stosować środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym są całkowicie poprawne, bez błędów w wymowie i intonacji;

**Ocena dobra:** Uczeń:

- zdobywa informacje i udziela ich w typowych sytuacjach dnia codziennego, nieliczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji
- wyraża swoje myśli, zdanie na dany temat, używa dość bogatego słownictwa i poprawnych struktur gramatycznych
- potrafi dość płynnie opowiadać o sytuacjach, określonych w zakresie tematycznym oraz opisywać miejsce wypoczynku, swoje dolegliwości i choroby, zdrowy tryb życia, wygląd osób na podstawie informacji, prezentowanych w różnych formach, a nieliczne błędy leksykalne i gramatyczne nie wpływają na obniżenie jakości wypowiedzi
- inicjuje, podtrzymuje i kończy prostą rozmowę w sytuacji bezpośredniego kontaktu z rozmówcą, dotyczącą typowych sytuacji, a nieliczne błędy językowe nie utrudniają komunikacji
- prawie zawsze stosuje środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym są poprawne, bez istotnych błędów w wymowie i intonacji.

**Ocena dostateczna:** Uczeń:

- z pomocą nauczyciela lub innych uczniów zadaje proste pytania i udziela prostych odpowiedzi, używa przy tym prostego słownictwa i prostych form gramatycznych, również nie do końca poprawnych
- potrafi wyrazić w prosty sposób swoje myśli, opinię na dany temat, choć widoczne są błędy leksykalne i gramatyczne
- potrafi formułować proste wypowiedzi o sobie i swoim otoczeniu
- potrafi nawiązać rozmowę w prostej sytuacji komunikacyjnej, ma jednak problemy z jej utrzymaniem i zakończeniem
- potrafi w ograniczonym stopniu stosować środki leksykalne i gramatyczne adekwatne do sytuacji
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym zawierają błędy, które nie powodują jednak niezrozumienia wypowiedzi
- błędy leksykalne, gramatyczne w nieznacznym stopniu utrudniają komunikację.

**Ocena dopuszczająca:** Uczeń:

- potrafi w ograniczonym stopniu zadawać pytania i udzielać odpowiedzi, ma przy tym znaczne problemy z ich trafnością, poprawnością gramatyczną, leksykalną i fonetyczną
- jedynie ze znaczną pomocą nauczyciela wyraża w prosty sposób swoje myśli, swoją opinię na jakiś temat, popełniając przy tym liczne błędy językowe
- potrafi formułować proste wypowiedzi o sobie i swoim otoczeniu
- tylko częściowo potrafi nawiązać rozmowę w prostej sytuacji komunikacyjnej, ma problemy z jej utrzymaniem i zakończeniem
  - w swoich próbach formułowania wypowiedzi posługuje się schematami
  - ma znaczne problemy ze stosowaniem poznanych środków leksykalnych i gramatycznych adekwatnie do sytuacji
  - jego wypowiedzi pod względem fonetycznym zawierają liczne błędy, które często powodują niezrozumienie wypowiedzi
- błędy leksykalne, gramatyczne i fonetyczne utrudniają komunikację.

**Ocena niedostateczna:** Uczeń:

- nie potrafi zadawać pytań i udzielać odpowiedzi
  - nie potrafi wyrażać swoich myśli, swojej opinii na dany temat z powodu zbyt ubożego zasobu leksykalno – gramatycznego
- nie potrafi formułować najprostszych wypowiedzi o sobie i swoim otoczeniu
- nie potrafi nawiązać, utrzymać i zakończyć rozmowy w prostej sytuacji komunikacyjnej
- jego wypowiedź, jeśli już zaistnieje, nie zawiera wymaganej ilości niezbędnych informacji
- nie potrafi stosować poznanych środków leksykalnych i gramatycznych adekwatnie do sytuacji
- jego wypowiedzi pod względem fonetycznym zawierają znaczące błędy, które uniemożliwiają zrozumienie wypowiedzi
- błędy leksykalne, gramatyczne i fonetyczne uniemożliwiają komunikację

**Sprawność czytania ze zrozumieniem.** Podczas lekcji języka niemieckiego sprawność ta rozwijana jest za pomocą następujących form zadań:

- zadania wielokrotnego wyboru
- zadania prawda/falsz, tak/nie
- odpowiedzi na pytania
- tworzenie pytań do podanych zdań oraz do tekstu
- ustalanie kolejności zdań w dialogach
- uzupełnianie fragmentów tekstu
- łączenie ze sobą części danego wyrazu lub zdania
- łączenie ze sobą części tekstów
- ustalanie kolejności liter w danym wyrazie lub dopisywanie brakujących liter
- wyszukiwanie wyrazów ukrytych pośród liter
- łączenie wyrazów i zwrotów o znaczeniu przeciwnym
- łączenie wyrazów o znaczeniu synonimicznym
- wykreślanie słowa nie pasującego do pozostałych
- identyfikacja w tekście słów kluczowych
- uzupełnianie tabeli na podstawie przeczytanego tekstu
- dopasowanie ilustracji do tekstów
- ustalanie autora danej wypowiedzi
- ilustrowanie treści tekstu
- streszczenie treści przeczytanego tekstu

**Ocena celująca:** Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- bez problemu rozumie teksty użytkowe i informacyjne na podstawie kontekstu sytuacyjnego oraz związków przyczynowo – skutkowych ;

**Ocena bardzo dobra:** Uczeń:

- bez trudu rozumie proste teksty: list / e-mail, dialog, notatkę, ankietę, formularz, ogłoszenie, wywiad, kartkę pocztową, ofertę stacji telewizyjnych, tytuły i nagłówki czasopism
- sprawnie znajduje potrzebne informacje szczegółowe w tekście.

**Ocena dobra:** Uczeń:

- rozumie ogólnie większość prostych tekstów, jak: list / e-mail, dialog, notatka, ankietę, formularz, ogłoszenie, wywiad, kartka pocztowa, oferta stacji telewizyjnych, tytuły i nagłówki czasopism
- potrafi znaleźć większość potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

**Ocena dostateczna:** Uczeń:

- rozumie ogólnie dużą część prostych tekstów: list / e-mail, dialog, notatkę, ankietę, formularz, ogłoszenie, wywiad, kartkę pocztową, ofertę stacji telewizyjnych, tytuły i nagłówki czasopism
- znajduje część potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

**Ocena dopuszczająca:** Uczeń:

- rozumie nieliczne proste teksty, jak: list / e-mail, dialog, notatka, ankietę, formularz, ogłoszenie, wywiad, kartka pocztowa, oferta stacji telewizyjnych, tytuły i nagłówki czasopism
- potrafi odnaleźć nieliczne potrzebne informacje w tekście.

**Ocena niedostateczna:** Uczeń:

- nie rozumie prostych tekstów
- nie potrafi odnaleźć potrzebnych informacji szczegółowych w tekście.

**Pisanie.** Sprawność ta jest ćwiczona poprzez stosowanie następujących ćwiczeń:

- wypełnienie formularza, ankiety, tabeli
- formułowanie podpisów do obrazków • uzupełnianie luk w zdaniach i tekstach
- układanie zdań z rozsypanki wyrazowej • uzupełnianie elementów dialogu
- układanie pytań do zdań, tekstów, obrazków • pisemne udzielenie odpowiedzi na pytanie
- uzupełnianie asocjogramów
- poprawne zapisywanie odgadniętych słów
- rozwiązywanie testów samooceny
- pisanie prostych tekstów, takich jak: listy, e-maile, notatki, kartki pocztowe, wywiad, wypełnianie ankiety, formularza, tworzenie opisu
- rozwiązywanie krzyżówek
- wpisywanie brakujących liter w wyrazach.

**Ocena celująca:** Uczeń:

- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą
- tworzy wypowiedzi pisemne, ujęte w programie nauczania: leksykalny, gramatyczny, płynność i oryginalność wypowiedzi, ciekawe ujęcie tematu.

**Ocena bardzo dobra:** Uczeń:

- bez trudu dostrzega różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnie zapisuje poznane słowa i wyrażenia
- bezbłędnie odpowiada pisemnie na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- bez trudu pisze proste wypowiedzi pisemne, przewidziane w zakresie tematycznym, stosując urozmaicone słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi
- potrafi wyczerpująco przedstawiać dialogi w formie pisemnej
- w sposób wyczerpujący przekazuje informacje w formie pisemnej
- tworzy wypowiedzi bezbłędne.

**Ocena dobra:** Uczeń:

- dostrzega różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnie zapisuje większość poznanych słów i wyrażen
- poprawnie odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- pisze proste wypowiedzi pisemne, przewidziane w zakresie tematycznym, stosując dość urozmaicone słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi
- potrafi konstruować dialogi w formie pisemnej
- w sposób wyczerpujący przekazuje informacje w formie pisemnej

**Ocena dostateczna:** Uczeń:

- ma trudności w dostrzeganiu różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnym zapisie poznanych słów i wyrażen
- przeważnie poprawnie odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- pisze proste wypowiedzi pisemne, przewidziane w zakresie tematycznym, stosując proste słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi
- potrafi konstruować dialogi w formie pisemnej, choć charakteryzują się one częściowym brakiem płynności
- w sposób niepełny i nieprecyzyjny przekazuje informacje w formie pisemnej
- tworzy wypowiedzi ze znacznymi ilościami błędów leksykalnych, ortograficznych i gramatycznych, które powodują częściowe zakłócenie komunikacji i wynikają z niewystarczającego opanowania materiału.

**Ocena dopuszczająca:** Uczeń:

- ma znaczące trudności w dostrzeganiu różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz bezbłędnym zapisywaniu poznanych słów i wyrażen, nie potrafi często poprawnie uzupełnić brakujących liter w poznanych wcześniej wyrazach
- odpowiada na zawarte w ćwiczeniach polecenia w sposób niepełny
- ma trudności z pisaniem prostych wypowiedzi pisemnych, stosuje przy tym ubogie słownictwo i struktury gramatyczne, właściwe dla danej wypowiedzi, są to jednak wypowiedzi niespójne i nielogiczne
- ma problem z konstrukcją logiczną dialogów w formie pisemnej
- nie przekazuje informacji w formie pisemnej w sposób wyczerpujący
- tworzy wypowiedzi ze znacznymi ilościami błędów, które umożliwiają przekazanie informacji w ograniczonym stopniu.

**Ocena niedostateczna:** Uczeń:

- nie dostrzega różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu, nie potrafi poprawnie uzupełnić brakujących liter w poznanych wcześniej wyrazach
- nie jest w stanie w sposób pełny odpowiadać na zawarte w ćwiczeniach polecenia
- z powodu bardzo ograniczonej znajomości słownictwa i struktur leksykalno gramatycznych, nie potrafi pisać prostych wypowiedzi pisemnych
- próbuje w sposób odtwórczy tworzyć wypowiedzi pisemne, jednak jego wypowiedź nie zawiera informacji niezbędnych do przekazania wymaganych treści
- nie posiada umiejętności budowania prostych zdań
- posiada niewystarczający zasób słownictwa do przekazania informacji w tekście pisanym
- nieodpowiednio dobiera słownictwo
- robi liczne, rażące błędy ortograficzne, gramatyczne i leksykalne

**Lucyna Majka**

Poziom ponadpodstawowy- stopień celujący, bardzo dobry, dobry otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się formami gramatycznymi i leksykalnymi przewidzianymi w rozkładzie materiału dla klasy programowo niższej i aktualnie uczęszczanej,
- rozumie wypowiedzi pisemne i wykonuje zadania do tekstu,
- rozumie wypowiedzi ze słuchu i wykonuje zadania z nimi związane,

- tworzy złożone wypowiedzi pisemne stosując odpowiednio zaawansowane struktury, słownictwo, pisownię oraz interpunkcję; reaguje w formie tekstu pisanego w sytuacjach typowych i problemowych,
- tworzy złożone wypowiedzi ustne używając różnorodnego słownictwa oraz poprawnych form gramatycznych, reaguje w sposób zrozumiały w sytuacjach problemowych i typowych,
- przetwarza tekst ustnie i pisemnie ( np. streszcza tekst, opisuje obrazek)
- stosuje techniki samodzielnej pracy z językiem ( np. korzysta z zaawansowanego słownictwa, samodzielnie prowadzi notatki
- korzysta ze źródeł informacji w języku obcym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych)
- zna i stosuje strategie komunikacyjne ( np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznaną słowa i zwroty) i strategie kompensacyjne ( np. zastąpienie słowa innym wyrazem, opis), w przypadku, gdy się nie pamięta lub nie zna wyrazu,
- posiada świadomość językową ( podobieństw i różnic między językami)

### **Poziom podstawowy – stopień dostateczny, dopuszczający otrzymuje uczeń, który :**

- rozpoznaje formy gramatyczne i leksykalne przewidziane w rozkładzie materiału dla klasy programowo niższej i aktualnie uczęszczanej oraz stosuje je w prostym kontekście,
- rozumie proste wypowiedzi pisemne i wykonuje typowe zadania do tekstu,
- rozumie ze słuchu proste, krótkie , typowe wypowiedzi artykułowane w standardowej odmianie języka i wykonuje typowe zadania z nimi związane,
- tworzy krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi pisemne, reaguje w formie tekstu pisanego w sytuacjach typowych
- tworzy proste wypowiedzi ustne używając podstawowego słownictwa oraz prostych form gramatycznych, reaguje ustnie w sposób zrozumiały w sytuacjach typowych

## **Język polski**

Anna Syguła

### **Wymagania konieczne – ocena dopuszczająca**

Uczeń potrafi:

- odtwórczo, z pomocą nauczyciela, zaprezentować wymagane wiadomości, związane z omawianymi tekstami kultury,
- tworzyć logiczną i poprawną składniowo wypowiedź jednozdaniową,
- formułować wypowiedzi kilkuzdaniowe, wspomagane przez nauczyciela (pytania pomocnicze),
- podejmować próby formułowania wniosków,
- przynajmniej częściowo rozumieć temat pracy pisemnej, częściowo go omówić,
- tworzyć teksty komunikatywne.

### **Wymagania podstawowe – ocena dostateczna**

Uczeń potrafi:

- trafnie, samodzielnie, choć krótko i w uproszczeniu wypowiedzieć się na zadany temat, związany z omówionymi na lekcjach tekstami kultury,
- podjąć próby argumentowania własnego stanowiska i formułowania wniosków,
- posługiwać się podstawowymi terminami i pojęciami teoretycznoliterackimi,
- stosować poprawne słownictwo, unikać stylu potocznego,
- stosować na ogół poprawne konstrukcje składniowe.
- zrozumieć temat pracy pisemnej, częściowo go rozwijać, na ogół właściwie dobierać materiał i próbować wykorzystywać go w pracy; posługiwać się poprawną, choć uproszczoną, argumentacją; formułować wnioski; poprawnie stosować określoną formę wypowiedzi (dopuszczalne są uchybienia i brak zachowania proporcji w układzie treści bądź zakłócenia spójności, nieutrudniające jednak zrozumienia tekstu; dopuszczalny brak akapitów, nieliczne skreślenia i poprawki).

### **Wymagania rozszerzające – ocena dobra**

Uczeń potrafi:

- swobodnie i sensownie wypowiadać się zgodnie z tematem, poprawnie argumentować,
- samodzielnie formułować wnioski,
- widzieć zależności i związki między zjawiskami,
- dbać o spójność i przejrzystość wypowiedzi zarówno pisemnej, jak i ustnej,
- wyrażać i uzasadniać własne stanowisko wobec omawianego problemu,
- w sposób celowy wprowadzać do zarówno pisemnej, jak i ustnej wypowiedzi nowo poznane słowa, związki frazeologiczne, terminy teoretycznoliterackie,
- tworzyć logiczne i spójne wypowiedzi wielozdaniowe, zgodne z ogólnopolską normą językową,
- poprawnie konstruować zdania złożone,
- utrzymać właściwe tempo i intonację wypowiedzi.
- zrozumieć temat pracy pisemnej, wystarczająco go rozwinąć; właściwie dobierać materiał i poprawnie go wykorzystywać,
- konsekwentnie stosować określoną formę wypowiedzi (dopuszczalna schematyczna kompozycja, sporadyczne zakłócenia spójności tekstu, nieliczne skreślenia i poprawki),
- stosować urozmaicone słownictwo (dopuszczalne nieliczne odstępstwa od normy przy zachowaniu pełnej komunikatywności tekstu, sporadyczne zasadnicze błędy ortograficzne i nieliczne błędy drugorzędne oraz nieliczne usterki interpunkcyjne).

### **Wymagania dopełniające – ocena bardzo dobra**

Uczeń potrafi:

- wykazać się bardzo dobrą znajomością materiału programowego,
- tworzyć precyzyjne i spójne wypowiedzi, hierarchizować elementy treści (logiczny układ całości, wyraźne zaznaczenie wstępu, rozwinięcia, wniosków),
- umiejętnie prezentować własne stanowisko wobec analizowanego problemu,
- w sposób przemyślany i dojrzały argumentować, formułować obiektywne wnioski zarówno w wypowiedzi ustnej, jak i pisemnej,
- dokonywać uogólnień, formułować samodzielne sądy i spostrzeżenia,
- sprawnie posługiwać się językiem, nowo poznanymi terminami i pojęciami zarówno w wypowiedzi ustnej, jak i pisemnej,
- wypowiadać się zgodnie z normą językową; właściwie intonować;
- zrozumieć temat pracy pisemnej i wyczerpująco go omówić, dobierając materiał w sposób przemyślany i odpowiednio go interpretując,
- wyciągać właściwe wnioski, logicznie argumentować,
- konsekwentnie stosować określoną formę wypowiedzi, zachowując przejrzysty, logiczny układ treści, pełną spójność tekstu,
- zaprezentować indywidualny styl i bogaty zasób słownictwa; tworzyć tekst poprawny językowo, interpunkcyjnie i ortograficznie.

### **Wymagania wykraczające – ocena celująca**

Uczeń potrafi:

- umiejętnie wykorzystywać w wypowiedzi materiał spoza listy lektur oraz wiedzę z innych dziedzin nauki i kultury,
- tworzyć wypowiedź spójną, logiczną, bezbłędną językowo i wykazującą się wysokim poziomem merytorycznym,
- wykazywać krytycyzm, śmiałość argumentacji, samodzielność myślenia i obrony własnego stanowiska,
- formułować obiektywne i krytyczne wnioski;
- umiejętnie i swobodnie posługiwać się pojęciami abstrakcyjnymi oraz terminami specjalistycznymi,
- w pracy pisemnej odwoływać się do tekstów kultury spoza programu.

# Matematyka

Zofia Daszczyńska

## I. POZIOMY WYMAGAŃ

### 1. Wymagania podstawowe

a. **Ogólna wiedza** - obejmuje treści wynikające z podstawy programowej, niezbędne na dalszym etapie kształcenia,

#### b. Rozumienie

- uczeń intuicyjnie rozumie pojęcia, zna ich nazwy, podaje wzory, przykłady,
- uczeń formułuje własnymi słowami definicję pojęcia, twierdzenia

#### c. Zastosowanie w sytuacjach prostych

- uczeń rozwiązuje standardowe zadania (przykłady).
- uczeń samodzielnie rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności,

*Spełnienie wymagań podstawowych skutkuje ustaleniem **oceny dopuszczającej lub dostatecznej***

### 2. Wymagania ponadpodstawowe

#### a. Rozumienie

- uczeń sprawnie operuje pojęciami i je stosuje,
- uczeń podaje przykłady i kontrprzykłady,

#### b. Zastosowanie w sytuacjach prostych i problemowych

- uczeń rozwiązuje typowe zadania, w tym zadania łączące wiadomości z kilku działów.
- uczeń samodzielnie rozwiązuje zadania, opisując i uzasadniając przyjęty plan rozwiązania,
- uczeń rozwiązuje zadania o wyższym stopnia trudności,
- uczeń analizuje i udoskonala swoje rozwiązania,
- uczeń poszukuje innych sposobów rozwiązania tego samego zadania.
- uczeń osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach matematycznych, klasyfikując się do finałów na szczeblu regionalnym /wojewódzkim albo okręgowym/ krajowym

*Spełnienie wymagań podstawowych i ponadpodstawowych, a więc łącznie pełnego zakresu wymagań programowych, skutkuje ustaleniem **oceny dobrej, bardzo dobrej lub celującej**.*

## II. NARZĘDZIA POMIARU OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ

### 1. Praca klasowa

- a. Praca samodzielna ucznia na lekcji w formie pisemnej obejmująca pewną partię materiału  
b. Praca klasowa zapowiadana jest z co najmniej 1- tygodniowym wyprzedzeniem.

### 2. Kartkówka

- a. Praca samodzielna ucznia na lekcji obejmująca najczęściej zadanie domowe oraz wiadomości i umiejętności z co najwyżej trzech ostatnich lekcji

### 3. Odpowiedź ustna ucznia

- a. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia w formie ustnej odpowiedzi obejmującej co najwyżej trzy ostatnie lekcje ze szczególnym uwzględnieniem zadania domowego.

### 4. Praca domowa ucznia

- a. Sprawdzenie pracy wykonanej samodzielnie przez ucznia w domu polegające na rozwiązaniu zadań podanych przez nauczyciela
- ilościowe,
  - jakościowe,

### 5. Zeszyt ucznia

- a. Ilościowa kontrola w zeszycie notatek z lekcji oraz prac domowych.

## III. KRYTERIA OCENIANIA

Ocenianiu podlegają wiadomości i umiejętności ucznia.

### 1. Prace pisemne

- a. Uczeń nieobecny na pracy klasowej ma obowiązek napisać ją w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem,

- b. Ściąganie na pracy klasowej równoznaczne jest z otrzymaniem oceny niedostatecznej, a uczeń jest zobowiązany napisać ponownie pracę klasową w terminie ustalonym przez nauczyciela,
- c. Uczeń ma obowiązek poprawy oceny niedostatecznej z pracy klasowej w ciągu 2 tygodni od oddania i omówienia pracy (termin ten jest ustalany wspólnie z nauczycielem - jeden dla wszystkich uczniów) Ponadto uczeń może poprawić dowolną ocenę z pracy klasowej.(również w ciągu 2 tygodni od oddania i omówienia pracy klasowej) W przypadku, gdy uczeń nie poprawi oceny w ciągu dwóch tygodni, to pisze tę pracę w terminie wybranym przez nauczyciela. W ocenie postępów ucznia uwzględniona jest wówczas ocena z poprawy. Oceny z kartkówki nie podlegają poprawie.
- d. Uczeń, który rozwiąże wszystkie zadania z pracy klasowej na ocenę bardzo dobrą i bezbłędnie rozwiąże dodatkowe specjalne zadanie może otrzymać ocenę celującą, pod warunkiem, że rozwiązania zadań obowiązkowych zostały ocenione na ocenę bardzo dobrą.
- e. Nauczyciel posługuje się następującą skalą przeliczając punkty zdobyte przez ucznia w pracy

## 2. Odpowiedź ustna ucznia

Ocena zależy od :

- Poziomu wymagań edukacyjnych,
- Zawartości rzeczowej odpowiedzi,
- Poprawności stosowania języka matematycznego,
- Sposobu prezentacji (umiejętności formułowania myśli),
- Argumentacji – wyrażania sądów, uzasadniania,

## 3. Praca domowa ucznia

- a. Ocena za pracę wykonaną samodzielnie w domu zależy od :
  - Sposobu rozwiązania (poznane na lekcji lub nie ),
  - Jakości rozwiązania,
- b. Uczniowi, który nie rozwiązał zadania domowego lub nie ma niezbędnych obliczeń i nie przedstawił prób rozwiązania ustala się ocenę częściową niedostateczną,
- c. Uczeń, który nie ma pracy domowej z przyczyn usprawiedliwionych przez rodziców (prawnych opiekunów) lub innego nauczyciela w dzienniczku ucznia, zgłasza to nauczycielowi na początku lekcji. W usprawiedliwieniu należy podać powód braku pracy domowej i datę. Usprawiedliwień telefonicznych i elektronicznych oraz napisanych po czasie nie uwzględnia się.

## 4. Inne formy oceniania:

Aktywność matematyczna poza lekcjami matematyki :

- awans do II etapu pozaszkolnych konkursów i zawodów matematycznych – ocena częściowa celująca
- uzyskanie wyniku bardzo dobrego lub wyróżnienia w Konkursie Matematycznym „Kangur” – ocena częściowa celująca
- uzyskanie co najmniej 60% w konkursie matematycznym na etapie szkolnym - ocena częściowa bardzo dobra
- systematyczne i aktywne uczestnictwo w kole matematycznym – ocena częściowa celująca
- uzyskanie tytułu finalisty lub laureata w Małopolskim Konkursie Matematycznym - ocena końcowa celująca
- Wszystkie kwestie nieujęte w powyższych wymaganiach rozstrzyga nauczyciel

## Tryb i warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana.

W odniesieniu do Paragrafu 55\* Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania, pkt 2 w sprawie trybu uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej ustala się, że po spełnieniu warunków określonych w wyżej wymienionym paragrafie i pozytywnej odpowiedzi komisji uczeń będzie pisał roczny sprawdzian wiadomości.



## Religia

s. Aurelia Katarzyna Patrzyk

### WYMAGANIA PODSTAWOWE

uczeń:

- ✓ zna mały katechizm i potrafi go wymienić z niewielką pomocą nauczyciela,
- ✓ nosi zeszyt i robi systematyczne notatki,
- ✓ odrabia zadania domowe.
- ✓ samodzielnie wymienia modlitwy i zawartość małego katechizmu,
- ✓ umie wyjaśnić zależność między wiarą a rozumem,
- ✓ zna przykazanie miłości,
- ✓ potrafi wymienić przymioty, strukturę i urzędy Kościoła,
- ✓ zna podstawowe wydarzenia z historii Kościoła.

### WYMAGANIA ROZSZERZAJĄCE

uczeń:

- ✓ potrafi wyjaśnić i omówić przykazanie miłości,
- ✓ potrafi wyjaśnić różnicę między uczuciem a emocjami,
- ✓ potrafi wyjaśnić przymioty, strukturę i urzędy Kościoła,
- ✓ zna gesty i postawy liturgiczne,
- ✓ zna podstawowe wydarzenia z historii Kościoła i potrafi je omówić.
- ✓ potrafi wyjaśnić czym jest, a czym nie jest prawdziwa miłość (posługując się przykładami),
- ✓ potrafi wyjaśnić i omówić takie pojęcia jak: godność człowieka, odpowiedzialność, czystość przedmałżeńska,
- ✓ wyjaśnia moralne aspekty procedury in vitro, aborcji, antykoncepcji,
- ✓ potrafi omówić rolę i skutki sakramentów świętych,
- ✓ zna różne formy modlitwy i je omawia,
- ✓ potrafi omówić i zanalizować gesty i postawy liturgiczne,
- ✓ zna historię Kościoła i potrafi wskazać jej wpływ na czasy współczesne.

### WYMAGANIA WYKRACZAJĄCE

uczeń:

- ✓ opanował wiadomości na poziomie bardzo dobrym,
- ✓ jest laureatem lub finalistą wojewódzkiego konkursu biblijnego/teologicznego lub
- ✓ angażuje się i osiąga sukcesy w konkursach religijnych (szkolne, ogólnopolskie, i inne),
- ✓ posiada wiedzę wykraczającą ponad materiał, co potwierdza w czasie pracy na katechezie i poza nią.

## Technika

Marek Jajkiewicz

### 1. Cele oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ma na celu:

- 1) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych;
- 2) motywowanie ucznia do systematycznej pracy;
- 3) wdrażanie uczniów do samokontroli i samooceny oraz planowania własnego procesu uczenia się;
- 4) dostarczanie rodzicom informacji o postępach oraz ewentualnych trudnościach ucznia;
- 5) dostarczanie nauczycielom informacji o skuteczności procesu nauczania.

### 2. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć to systematyczne zbieranie informacji o przebiegu i wynikach nauczania oraz wychowania. Przedmiotem oceny powinny być zarówno wiadomości, umiejętności i postawy ucznia.

Program nauczania zajęć technicznych kładzie nacisk na kompetencje uczniów. Istnieje zatem konieczność kontrolowania i oceniania ich działań praktycznych. Dokonując oceny należy wziąć pod uwagę indywidualne uzdolnienia ucznia, jego operatywność oraz sprawność intelektualną.

Podczas oceniania działań praktycznych należy zwracać uwagę na:

- wysilek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tego przedmiotu;
- celowość, dokładność i staranność wykonywanego zadania;
- przestrzeganie zasad dobrej organizacji pracy;
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych;
- rozumienie zjawisk technicznych;
- umiejętność wyciągania wniosków;
- czytanie ze zrozumieniem wszelkiego rodzaju instrukcji.

#### **4. Obszary aktywności oceniane na lekcjach zajęć technicznych:**

- aktywność na lekcji
- testy, sprawdziany;
- kartkówki
- odpowiedź ustna;
- prace wytwórcze;
- zadanie domowe;
- przygotowanie do zajęć;
- zadania dodatkowe;
- udział w konkursach i wystawach;
- zeszyt ćwiczeń

#### **Nieprzygotowanie ucznia do lekcji techniki.**

- **uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji techniki w formie pisemnej od Rodzica ( w dzienniczku ucznia) .**
- nieprzygotowanie uczeń zgłasza niezwłocznie na początku lekcji.
- nieprzygotowanie ucznia do lekcji nie jest liczone do oceny śródrocznej i końcoworocznej
- uczeń może zgłosić w ciągu semestru tylko tyle nieprzygotowań ile jest godzin lekcji techniki w ciągu tygodnia.
- uczeń zgłaszający nieprzygotowanie do lekcji nie pisze w tym dniu np. niezapowiedzianej kartkówki oraz nie podlegają sprawdzeniu w formie ustnej na ocenę jego wiadomości i umiejętności

Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej (1), dopuszczającej (2), - dostatecznej (-3) ze sprawdzianu, kartkówki w ciągu 2 tygodni od dnia oddania poprawionej pracy przez nauczyciela.

Poprawa sprawdzianu, kartkówki odbywa się tylko jeden raz podczas konsultacji i obie oceny (ocena niedostateczna i ocena z poprawy) są zapisywane w dzienniku lekcyjnym.

#### **7. Wymagania ogólne na poszczególne oceny.**

**Ocenę celującą** powinien otrzymać uczeń, który:

- zdobył wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania;
- biegłe posługuje się zdobytą wiedzą i umiejętnościami w nietypowych sytuacjach praktycznych;
- racjonalnie wykorzystuje swoje uzdolnienia na każdym zajęciach;

- proponuje nowatorskie rozwiązania;
- osiąga sukcesy w konkursach technicznych.

**Ocenę bardzo dobrą** powinien otrzymać uczeń, który:

- opanował w pełni treści programowe, samodzielnie wyjaśnia zjawiska i procesy, rozumie zależności;
- w pełni wykorzystuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań problemowych;
- właściwie organizuje stanowisko pracy, przestrzega zasad bhp;
- sprawnie posługuje się narzędziami i przyborami, poprawnie wykonuje operacje technologiczne;
- potrafi współdziałać w grupie podczas realizacji zadań zespołowych;

**Ocenę dobrą** powinien otrzymać uczeń, który:

- opanował w stopniu zadawalającym wiadomości określone programem nauczania;
- umie wykorzystywać wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań teoretycznych i praktycznych;
- stosuje zasady dotyczące organizacji i bezpieczeństwa pracy, racjonalnie wykorzystuje czas pracy;
- poprawnie posługuje się narzędziami i przyborami, w stopniu zadawalającym opanował umiejętności technologiczne.

**Ocenę dostateczną** powinien otrzymać uczeń, który:

- opanował wiadomości na poziomie podstaw programowych;
- umie wykorzystać wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań teoretycznych i praktycznych o średnim stopniu trudności;
- przeważnie stosuje zasady dotyczące organizacji i bezpieczeństwa pracy;
- mało efektywnie wykorzystuje czas pracy;
- popelnia błędy w posługiwaniu się narzędziami i przyborami, w stopniu średnim opanował operacje technologiczne.

**Ocenę dopuszczającą** powinien otrzymać uczeń, który:

- ma braki w wiedzy na poziomie podstaw programowych;
- rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- ma trudności z poprawną organizacją pracy, wykazuje brak samodzielności;
- posługuje się tylko prostymi narzędziami i przyborami, z pomocą nauczyciela wykonuje proste operacje technologiczne.

## **8. Warunki i tryb otrzymywania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć technicznych.**

Uczeń ma możliwość uzyskania wyższej oceny rocznej niż przewidywana po spełnieniu wymagań określonych w Statucie Szkoły jak również:

- po napisaniu sprawdzianu na ocenę o którą ubiega się uczeń ; sprawdzian obejmuje wiadomości i umiejętności z całego roku szkolnego
- w terminie ma oddane i ocenione wszystkie prace praktyczne

## **Wiedza o społeczeństwie**

Paweł Figlewicz

**Wymagania na ocenę dopuszczającą, uczeń:**

- Podaje definicje prostych pojęć
- Wskazuje informacje wyrażone w tekście wprost
- Rozpoznaje przypadki łamania norm demokratycznych
- Na podstawie tekstu podręcznika opisuje sposób działania władz i innych instytucji
- Rozpoznaje potrzeby i interesy jednostek oraz grup uczestniczących w życiu społecznym

- Prezentuje własne argumenty przy pomocy ze strony nauczyciela

**Wymagania na ocenę dostateczną, uczeń:**

- Wyjaśnia pojęcia
- Wykorzystuje informacje na temat życia publicznego w prostych sytuacjach zadaniowych
- Wyraża własne zdanie w wybranych sprawach publicznych
- Rozpoznaje problemy społeczności lokalnej
- Rozumie zasady demokracji oraz zna stosowane w niej procedury
- Rozumie procesy gospodarcze oraz zasady racjonalnego gospodarowania w życiu codziennym
- Odróżnia fakty od opinii na prostych przykładach
- Wyszukuje informacje z różnych źródeł

**Wymagania na ocenę dobrą, uczeń:**

- Uzasadnia własne poglądy w wybranych sprawach publicznych, np. podczas dyskusji
- Poszukuje rozwiązań problemów społeczności lokalnej
- Stosuje procedury demokratyczne w życiu szkoły
- Wyjaśnia znaczenie indywidualnej i zbiorowej aktywności obywateli
- Analizuje dane statystyczne
- Sprawnie posługuje się technologiami informatycznymi w wyszukiwaniu informacji i tworzeniu prostych prezentacji
- Selekcjonuje i porównuje informacje z różnych źródeł (prasa, strony internetowe)
- Wykorzystuje wiedzę do rozwiązywania prostych zadań

**Wymagania na ocenę bardzo dobrą, uczeń:**

- Uzasadnia własne zdanie w wybranych sprawach publicznych poprzez trafny dobór argumentów
- Ocenia konsekwencje łamania norm demokratycznych
- Wykorzystuje wiedzę o zasadach demokracji i ustroju RP do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego
- Sprawnie analizuje możliwości dalszej nauki i kariery zawodowej
- Interpretuje wyniki badań opinii publicznej
- Formułuje sądy i wnioski na podstawie badań statystycznych
- Analizuje informacje z różnych źródeł
- Wykorzystuje wiadomości do rozwiązywania zadań problemowych

**Wymagania na ocenę celującą, uczeń :**

- Posiada wiedzę wykraczającą poza treści nauczania zawarte w podstawie programowej i potwierdza to w toku pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej
- Rozwiązuje zadania problemowe o podwyższonym stopniu trudności
- Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych uzyskując tytuł finalisty bądź laureata na etapie wojewódzkim

## Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów na lekcjach wiedzy o społeczeństwie

1. Pomoce dydaktyczne ucznia, które jest zobowiązany posiadać na lekcji
  - a. Podręcznik
  - b. Zeszyt przedmiotowy z wos-u (notowanie na lekcji jest obowiązkowe)
2. Formy i narzędzia pomiaru osiągnięć ucznia
  - a. Odpowiedzi ustne - z 3 ostatnich lekcji
  - b. Kartkówki - z 3 ostatnich lekcji
  - c. Ćwiczenia z analizy źródeł
  - d. Zadania domowe
  - e. Projekt edukacyjny
  - f. Sprawdziany wiadomości i umiejętności obejmujące szerszy zakres tematyczny treści. Sprawdzian zapowiadany jest z minimum tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedza go lekcja powtórzeniowa
3. Każda ocena bez względu na formę jest tak samo ważna
4. Ocena śródroczna i roczna jest adekwatna do ocen bieżących, uwzględnia systematyczną pracę i postępy ucznia od początku roku szkolnego
5. Uczeń ma prawo do poprawienia 1 oceny w ciągu śródroczna w terminie do dwóch tygodni od daty jej otrzymania.
6. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej ze sprawdzianu lub kartkówki uczeń ma obowiązek przystąpić do jej poprawy w terminie do dwóch tygodni od daty jej otrzymania.
7. Uzupelnianie zaległości przez ucznia
  - a) udział w zawodach, konkursach przedmiotowych na etapie szkolnym i innych zajęciach pozalekcyjnych nie zwalnia ucznia z obowiązku uzupełnienia wiadomości i zadań domowych.
  - b) Jeżeli uczeń był nieobecny podczas pisemnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności to jest zobowiązany zgłosić się do nauczyciela w celu ich napisania w terminie do dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły
  - c) W wyjątkowych i losowych sytuacjach, które uniemożliwiłyby przygotowanie ucznia do lekcji w danym dniu rodzice mogą napisać w dzienniczku prośbę do nauczyciela, aby zwolnić dziecko z niezapowiedzianych kartkówek i odpowiedzi ustnych.
8. Tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z wos-u obowiązuje na podstawie paragrafu 55 Statutu Szkoły w formie sprawdzianu wiedzy i umiejętności z zakresu treści programowych realizowanych w trakcie całego roku szkolnego.